

Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
142/12. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2012. november 8.

A C-229/11. és C-230/11. sz. egyesített ügyekben hozott ítélet
Alexander Heimann és Konstantin Toltschin kontra Kaiser GmbH

Az éves fizetett szabadságra vonatkozó jogosultság a szociális tervben megállapított munkaidő-csökkentés arányában csökkenthető

Az uniós joggal nem ellentétes, ha valamely vállalkozás és az üzemi tanácsa olyan szociális tervet hoznak létre, amely a csökkentett munkaidőben dolgozó munkavállalót megillető éves fizetett szabadságot arányos mértékben csökkenti

Az uniós jog¹ minden munkavállaló számára biztosítja a legalább négy hét éves fizetett szabadsághoz való jogot. A munkaviszony megszűnése esetén az éves fizetett szabadság ezen tartama helyébe pénzügyi megváltás léphet.

Az Arbeitsgericht Passau (a németországbeli Passau munkaügyi bírósága) a Bíróságtól azt kérdezi, hogy az uniós joggal ellentétesek-e az olyan nemzeti rendelkezések vagy gyakorlatok, mint a valamely vállalkozás és az üzemi tanácsa között létrehozott szociális terv, amely a vállalkozás gazdasági nehézségeinek időszakára vonatkozóan előírja a munkavállalókat megillető éves fizetett szabadságnak a munkaidő-csökkentés arányában való lecsökkentését.

E bíróság előtt van folyamatban az A. Heimann és K. Toltschin, valamint a korábbi munkáltatójuk, a Kaiser GmbH nevű, a gépjárműágazatban beszállítóként tevékenykedő társaság közötti jogvita, melynek tárgya az azon éves szabadnapok után követelt pénzbeli megváltás, amelyeket e munkavállalók 2009-ben és 2010-ben nem tudtak igénybe venni. A Kaiser gazdasági nehézségek miatt elbocsátotta A. Heimann-t és K. Toltschin-t, az elbocsátásuk 2009. június végén, illetve 2009. augusztusában lépett hatályba. A Kaiser és az üzemi tanácsa között létrehozott szociális terv értelmében azonban a szerződésüket formálisan egy évvel meghosszabbították. Ezen időszak során A. Heimann és K. Toltschin nem volt köteles munkát végezni (a munkaidő nullára csökkentése [„Kurzarbeit Null”]), és a Kaiser nem volt köteles arra, hogy a részükre munkabért fizessen. Ezzel szemben A. Heimann és K. Toltschin a szövetségi munkaügyi ügynökségtől a Kaiser közvetítésével a „Kurzarbeitergeld” nevű támogatásban részesült. A Kaiser állítása szerint a „munkaidő nullára való csökkentésének” ezen időszaka alatt A. Heimann és K. Toltschin nem szerezhettek jogot éves fizetett szabadságra.

A Bíróság az e napon hozott ítéletében azt a választ adja, hogy az uniós joggal nem ellentétesek az olyan nemzeti rendelkezések vagy gyakorlatok, mint a valamely vállalkozás és az üzemi tanácsa között létrehozott szociális terv, amelynek értelmében a munkavállalót megillető éves fizetett szabadságot a munkaidő-csökkentés arányában (a *pro rata temporis* szabálya) lecsökkentik.

A Bíróság megállapítja, hogy az olyan munkavállalónak a helyzete, akinek a munkaidejét szociális terv keretében lecsökkentették, alapvetően eltér a betegszabadságon lévő munkavállaló helyzetétől, mely utóbbi munkavállaló a Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint ugyanúgy részesül éves fizetett szabadságban, mint a ténylegesen dolgozó munkavállaló.

A munkaidő-csökkentés keretében ugyanis a vállalkozás megállapodása alapján mind a munkavállaló, mind a munkáltató kötelezettségeit felfüggesztik. Ezenfelül a betegségben szenvedő

¹ Az Európai Unió Alapjogi Chartája a munkaidő-szervezés egyes szempontjairól szóló, 2003. november 4-i 2003/88/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (HL L 299., 9. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 4. kötet, 381. o.) összefüggésben.

munkavállalóval ellentétben, akit betegség okozta fizikai vagy pszichikai korlátok akadályoznak, az a munkavállaló, akinek a munkaidejét lecsökkentették, az ily módon nyert időt pihenésre fordíthatja, vagy kikapcsolódást jelentő, illetve szabadidős tevékenységeket folytathat. Ezenfelül ha a munkáltató köteles lenne arra, hogy a munkaidő-csökkenés idején az éves fizetett szabadságok terhére felvállalja, ez ahhoz vezethetne, hogy a munkáltató vonakodna attól, hogy olyan szociális tervben állapodjon meg, amely szerint a munkaszerződés pusztán szociális okokból – és ezért a munkavállaló érdekeit szolgálva – meghosszabbodik.

Ezzel szemben az olyan munkavállaló, akinek a munkaidejét lecsökkentették, a részmunkaidőben dolgozó munkavállalóéhoz hasonló helyzetben van. Ezért a Bíróság az ítélkezési gyakorlatának² megfelelően emlékeztet arra, hogy a részmunkaidőben való foglalkoztatás ideje alatt az éves fizetett szabadságra vonatkozó jogosultság a munkaidő-csökkenés arányában csökkenthető.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

Az ítélet kihirdetésekor készített képfelvételek elérhetők: „[Europe by Satellite](#).” ☎ (+32) 2 2964106

² A [C-486/08](#). sz. Zentralbetriebsrat der Landeskrankenhäuser Tirols ügyben 2010. április 22-én hozott ítélet.